

Uppföljningsprocess 2016

Årsrapport 2016
Folkhögskolestyrelsens rapport till
Landstingsstyrelsen

Antas av Folkhögskolestyrelsen 2017-02-16

INNEHÅLLSFÖRTECKNING

1. INLEDNING	3
2. STYRELSENS SAMLADE BEDÖMNING	3
3. MÅLUPPFYLLELSE	3
3.1 LANDSTIGNSFULLMÄKTIGES MÅLOMRÅDEN	3
3.2 FOLKBILDNINGSRÅDET OCH FASTSTÄLLD LAGSTIFTNING	5
4. EKONOMI	6

1. Inledning

Landstinget äger två folkhögskolor i Västerbotten, en i Vindeln och en i Storuman och båda har två filialer vardera. Folkhögskolornas huvuduppdrag är att genom folkbildning göra det möjligt för människor att påverka sin livssituation och skapa engagemang att delta i samhällsutvecklingen genom politiskt, fackligt eller kulturellt arbete.

Folkhögskolestyrelsen ska bland annat utöva den politiska styrningen av verksamheten. Styrelsen ska verka för att uppfylla fullmäktiges mål och de mål som finns i förordningen om statsbidrag till folkbildningen.

Folkhögskolestyrelsens årsrapport 2016 är styrelsens rapport till landstingsstyrelsen om läget inom styrelsens ansvarsområde det gångna året. Styrelsens årsrapport innehåller en samlad bedömning, redovisning av måluppfyllelse för folkhögskolornas mål i verksamhetsplanerna för 2016 samt ett ekonomiskt bokslut.

2. Styrelsens samlade bedömning

Verksamheten följer de mål och riktlinjer som Folkbildningsrådet och Landstingsfullmäktige fastställt. Utbildningsverksamhetens mål om antal deltagarveckor har uppfyllts. Arbetet med samordningar av skolornas policyplaner, internkontrollplaner och ekonomiredovisningar har genomförts.

Det ekonomiska resultatet för Storumans Folkhögskola blev ett överskott på 311 tusen kronor mot budget. Till Skidhemmet i Tärnaby har tillkommit utökade utbildningsintäkter från kommuner som inte budgeterats. Internatet i Storuman har nu full beläggning.

Vindelns Folkhögskola hamnade på ett överskott på 701 tusen kr. Överskottet kan förklaras med att det har genomförts en del projekt som ej fanns i budget (matchningsinsats, utveckla lärmiljö) och även genom att det har genomförts en ny utbildning i form av Svenska från dag 1. Vindelns folkhögskola blev även tilldelat för stort bidrag för "Extra Platser" där en del av bidraget måste betalas tillbaka under 2017. Andledningen till att folkhögskolan inte nådde upp till antalet extraplatser berodde på att kursen Byggnadsvård inte blev av under 2016 på grund av sjukskrivningar. Konkurrensverkets granskning om påstått konkurrensproblem är avslutad och lämnas utan åtgärd.

På nationell politisk nivå talas det alltmer om hur folkhögskolorna skall kunna bidra till samhällsutvecklingen i form av bl a yrkesutbildningar.

3. Måluppfyllelse

I följande avsnitt redovisas folkhögskolornas måluppfyllelse i förhållande till landstingsfullmäktiges målområden, Folkbildningsrådets krav och lagstiftning.

3.1 Landstingsfullmäktiges målområden

Bättre och jämlik hälsa

Folkhögskolestyrelsen bedömer att styrelsens arbete återfinns inom följande strategier:

- Arbeta för jämlik hälsa hos befolkningen med utgångspunkt i ett normkritiskt förhållningssätt samt i ett genusperspektiv
- Arbeta för en hälsofrämjande, långsiktig och hållbar utvecklig utifrån ett socialt, ekonomiskt, ekologiskt och klimatsmart perspektiv

Folkhögskolorna arbetar aktivt tillsammans med AF, kommunen och Försäkringskassan för att hitta utbildningar och aktiviteter som passar studiemotiverade ungdomar, som inte fullgjort sin gymnasieutbildning. Folkhögskolans grundidé är att ta tillvara vuxenstuderande som bestämt sig för att förändra sitt liv med en sundare livsstil eller bara att förstärka sin grundutbildning för att söka vidare. Många arbetslösa och långtidssjukskrivna hittar vägen tillbaka till arbetslivet via folkhögskolan. Som tidigare nämnts har skolorna haft föreläsningar och projekt inriktade på värdegrund, sömn och hälsa.

Friskvård och hälsa är en röd tråd genom de flesta av skolornas utbildningar. En av matsalarna är sedan 2016 är kravcertifierad. I linjerna ingår moment att höja kunskapen i miljö och klimatfrågor som uttrycker sig ibland annat i ett återbruksprojekt hos hantverkslinjerna och i delar kring kost- och näringslära. En av lärarna vidarutbildar sig inom åter- och ekobruk. Vi bidrar i praktisk handling till arbetet med att nå visionen om världens bästa hälsa och friskaste befolkning 2020. Skolorna arrangerar en studiemotiverande insats för arbetslösa ungdomar utan gymnasiebehörighet tillsammans med Arbetsförmedlingen, en tre månaders prova-på-folkhögskola som ofta leder till fortsatta studier på skolan. Vi erbjuder en hälsopedagogutbildning och en spaterapeututbildning som ger verktyg för att kunna arbeta med friskvårdande insatser på arbetsplatser, i organisationer samt på individnivå. Synkursen för äldre personer med synnedläggelse har vi bedrivit i över 20 år på uppdrag av landstinget.

Det har genomförts en MR-dag, (Mänskliga rättigheter), på vardera skola under 2016. En ny utbildning med hälsoinriktning har genomförts med 12 deltagare.

Aktiv och innovativ samarbetspartner

Folkhögskolestyrelsen bedömer att styrelsens arbete återfinns inom följande strategier:

- Tillvarata och utveckla gemensamma samhällsliga resurser genom förtroendefullt samarbete
- Bidra till genomförande av Regionala utvecklings- och innovationsstrategier
- Utveckla och aktivt arbeta med folkhälsoarbete i samverkan med andra
- Utveckla attraktiva livsmiljöer i hela Västerbotten genom ett rikt kultur- och föreningsliv

Folkhögskolorna har en mängd samarbetspartners, som t ex Friluftsförbundet, STF, Kulturakademien och Svenska skidförbundet, kommuner, arbetsförmedlingen,

migrationsverket, Sametinget och ett flertal ideella organisationer och fungerar därmed som en viktig motor för inlandets kulturella och ekonomiska tillväxt. Skolans inflyttande deltagare och det kapital som de för med sig, utgör ett ansevärt tillskott till den ekonomiska tillväxten i inlandet. Filial i Åsele har varit full kurs under 2016 med gott resultat och har i slutet av året nu fått beslut om att bli permanentat från och med 2017. Fjälledarlinjen fortsätter vara en viktig kugge i hela regionens arbete med turism. Svenska från dag ett har med medel från Folkbildningsrådet, haft 15 stycken deltagare som väntar på uppehållstillstånd.

Under 2016 har det startat en administrativ lärarassistentutbildning för unga som står långt ifrån arbetsmarknaden. Angående folkhögskolespåret har vi inte lyckats få någon deltagare för 2016, men arbetet och rekrytering fortsätter och ser ljusare ut för 2017.

Attraktiv arbetsgivare

Folkhögskolestyrelsen bedömer att styrelsens arbete återfinns i följande strategier:

- Fokusera på delaktighet och inflytande på arbetsplatsen samt bedriva ett aktivt och systematiskt arbetsmiljöarbete
- Erbjuder heltid som rättighet, deltid som en möjlighet för alla medarbetare
- Tillvarata alla medarbetares kompetens och tillgodose kompetensutvecklingsbehov och goda karriärmöjligheter
- Skapa förutsättningar för ledarskapsutveckling

På Storumans folkhögskola har Runöenkäten genomförts i tre moment, pedagoger, studerande och övrig personal och den är utvärderad och genomgången med personal. Kontinuerliga uppföljningar av arbetsmiljöfrågor visar att arbetsmiljön på skolan är väldigt god.

Arbetet med att certifieras som hälsofrämjande arbetsplats pågår på Vindelns folkhögskola och beräknas bli klar under 2017. Andel heltidstjänster under 2016 ligger på 88 %. Antal lärare som studerar på folkhögskolelärarutbildningen i Linköping är fyra stycken.

3.2 Förordningen om stadsbidrag till folkbildningen

Den enskilda folkhögskolans egen styrelse är ytterst ansvarig för verksamheten. Folkhögskolan har ingen separat lagstiftning och lyder inte under skollagen. Däremot finns det regler och riktlinjer förknippade med de statliga bidragen till skolan.

Statens stöd till folkbildning skall ha till syfte att

1. stödja verksamhet som bidrar till att stärka och utveckla demokratin
2. bidra till att göra det möjligt för människor att påverka sin livssituation och skapa engagemang att delta i samhällsutvecklingen
3. bidra till att utjämna utbildningsklyftor och höja bildnings- och utbildningsnivån i samhället
4. bidra till att bredda intresset för och öka delaktigheten i kulturlivet

Dessutom finns följande särskilda villkor för stadsbidrag till folkhögskolor:

1. En folkhögskola skall ha en ansvarig styrelse

2. Allmänna kurser, avsedda främst för dem som saknar grundskole- och gymnasieutbildning, skall årligen utgöra minst 15 % av verksamheten.
Till en allmän kurs som ger en behörighet motsvarande den som kan fås genom det offentliga skolväsendet får endast den som fyller 18 år senast under det kalenderår kursen börjar, eller är äldre. En folkhögskola får även anta en yngre elev som går ett individuellt program i gymnasieskolan
3. Undervisningen skall vara kostnadsfri

Andel veckor på allmänskurs har genomförts med 50 % av alla deltagarveckor. Totala antalet deltagarveckor under 2016 för båda skolorna blev 10 554.

Mot denna bakgrund kan vi i årsrapporten för 2016 konstatera att samtliga krav i förordningen följts. Verksamhetens utbildningsutbud svarar väl mot de syften staten har med folkbildningen.

4. Ekonomi 2016

ResR_RU	Ack utfall innev år	Ack budget innev år	Ack diff +/-	Årsbudget
33x Försäljning av utbildning	-2 232,2	-1 920,0	312,2	-1 920,0
364x Uthyrning av lokaler	-1 605,1	-1 592,0	13,1	-1 592,0
371x Försäljn av material	-253,5	-207,0	46,5	-207,0
3813/14 Bidrag undervisn/kultur	-22 639,1	-22 477,0	162,1	-22 477,0
38x Övriga erhållna bidrag	-1 382,0	-1 335,0	47,0	-1 335,0
391x Intäkter måltid	-1 617,6	-2 082,0	-464,4	-2 082,0
3x Övriga intäkter	-1 590,4	-1 181,0	409,4	-1 181,0
40-41x, 44-45x Löner inkl soc avg	29 950,9	31 665,3	1 714,4	31 665,3
43x, 46x Övr personalkostnad	381,6	359,6	-22,0	359,6
504x Köp av utbildning	1 651,5	1 680,0	28,5	1 680,0
572x Livsmedel o övriga råvaror	1 247,8	1 293,0	45,2	1 293,0
579x Övriga material och varor	686,2	435,0	-251,2	435,0
58x Lämnade bidrag	20,0	20,0	0,0	20,0
6011 Lokalhyra	127,1	118,0	-9,1	118,0
68x Resekostnader	642,6	607,0	-35,6	607,0
75x Övriga tjänster	320,0	295,0	-25,0	295,0
8x (5x-8x) Övriga driftkostn	3 721,8	2 891,0	-830,8	2 891,0
Summa	7 429,6	8 569,9	1 140,3	8 569,9

Årets överskott 1 140 300:-